

Llei d'acollida de les persones immigrades i retornades a Catalunya **Sessió de reflexió de Lleida amb les entitats**

Document elaborat per INDIC, Iniciatives i Dinàmiques Comunitàries

1. INTRODUCCIÓ. 2. ORGANITZACIÓ DE LA SESSIÓ. 3. SÍNTESI DE LES IDEES PRINCIPALS DE LA JORNADA. 4. BUIDAT DE LES APORTACIONS I ELS DEBATS DELS GRUPS DE TREBALL. 4.1. Buidat grup 1. 4.2. Buidat grup 2. 5. PARTICIPANTS.

1. Introducció

La Generalitat de Catalunya, a través de la Secretaria per a la Immigració, està impulsant el projecte de Llei d'acollida de les persones immigrades i retornades a Catalunya. Com a primer pas, es va elaborar un document de bases que marca les principals línies estratègiques que hauria de recollir el futur projecte de Llei. El document de bases es va concebre com un document de treball per tal d'obrir la reflexió i el debat amb les administracions públiques i les entitats i associacions de la societat civil implicades en aquest àmbit.

En aquest marc, la Secretaria per a la Immigració, juntament amb la Direcció General de Participació Ciutadana, van dissenyar un procés de participació amb l'objectiu de recollir aportacions i suggeriments al document de bases elaborat.

Per aquest motiu es van organitzar 16 tallers participatius repartits per les diferents demarcacions territorials amb les que distribueix la seva tasca la Secretaria per a la Immigració: Barcelona, Lleida, Tarragona, Girona, Terres de l'Ebre, Catalunya Central i Alt Pirineu i Aran. En cadascuna d'aquestes demarcacions es van realitzar dues sessions, una matinal amb representants polítics i tècnics de l'àmbit local, i una de tarda amb entitats i associacions. Finalment, val a dir que a la demarcació de Barcelona es van realitzar dues sessions degut a la seva densitat de població: una a Barcelona i una altra a Granollers. El present informe recull les aportacions de la sessió de debat amb entitats i associacions realitzada a Lleida el 14 de març de 2007 a la tarda.

2. Organització de la sessió

La sessió va començar a les 19.00 hores i va finalitzar a les 21.45 hores, per tant, la seva durada va ser gairebé de 3 hores.

La sessió es va iniciar amb la presentació per part del Secretari per a la Immigració que va exposar les línies principals del document de bases, i un responsable de la Direcció General de Participació Ciutadana que va presentar el procés participatiu i la metodologia de treball.

Posteriorment, es van dividir els assistents en dos grups de treball per facilitar la participació activa de tots els assistents. La dinàmica de treball dels dos grups va ser la mateixa.

El criteri per fer els grups de treball va ser el de fomentar l'heterogeneïtat i diversitat dels participants en cada grup amb l'objectiu d'enriquir el debat que es produís. El criteri va ser separar les persones que venien d'una mateixa entitat o col·lectiu per tal de fomentar el contrast d'opinions en funció de les diferents perspectives.

3. Síntesis idees principals

- TITULARS DEL DRET AL SERVEI DE L'ACOLLIDA

Sobre qui ha de tenir accés als serveis d'acollida, en primer lloc s'identifica com un element a tenir en compte el seu origen, és a dir, d'on prové la persona immigrada quan arriba al nou municipi, i si això afecta al dret de rebre els serveis d'acollida. En aquest sentit s'identificaven dues opcions:

El servei d'acollida hauria d'estar obert a tothom: estrangers, retornats i persones de la resta de l'Estat que ho necessitin. S'argumentava que, tot i que existeixen algunes cultures més semblants i properes a la catalana i altres que se n'allunyen i es diferencien en un major grau, existeixen certes especificitats en la llengua, la legislació i la cultura de Catalunya que fan que valgui la pena que tothom de fora de Catalunya, pugui accedir als serveis d'acollida. Alguns especificaven dos col·lectius a tenir en compte: les persones que venen per reagrupació familiar i els treballadors contractats en origen que venen a treballar un temps limitat a Catalunya. Respecte el segon col·lectiu, hi havia qui considerava que no caldria un servei d'acollida, i hi havia, en canvi, qui valorava que, si bé no haurien de rebre tots els serveis, sí que seria important poder oferir un mínim d'informació.

Per altra banda, hi havia qui considerava que **només els nouvinguts de nacionalitat estrangera, haurien de tenir accés als serveis d'acollida.** Alguns dels partidaris d'aquesta opció apuntaven que a més, calia afegir -hi "amb voluntat de permanència a Catalunya". Així, s'entenia que les persones immigrades amb nacionalitat estrangera, provinents d'altres països, tenien una cultura, una llengua i provenien d'una societat diversa i que calia procurar que els serveis d'acollida es dirigissin a ells.

Hi havia acord majoritari en què **el certificat d'empadronament no hauria de ser un requisit obligatori per accedir als serveis d'acollida.** En tot cas, s'apuntava que si calia l'empadronament, s'havia d'assegurar que aquest tràmit fos àgil i ràpid.

- CONTINGUTS DE L'ACOLLIDA

En primer lloc, s'assenyalaven un seguit de **principis que s'haurien de tenir en compte a l'hora d'elaborar la llei d'acollida:**

- **Principi d'adaptació mútua:** Hi havia acord en què caldria preveure algunes **actuacions de sensibilització per a la societat d'acollida.** En aquest sentit, es proposava formació, informació i assessorament sobre el fenomen de la immigració i la interculturalitat en la societat d'acollida.
- **Principi de normalització dels serveis** Tot i haver acord en valorar molt positivament una primera acollida específica, s'apuntava que, passat un primer període d'adaptació, s'hauria de **tendir a l'ús normalitzat dels serveis** per part de les persones nouvingudes.
- **Principi d'organització flexible:** S'apuntava que caldria que els serveis d'acollida es dotessin de mecanismes de detecció de les necessitats de les persones que fan ús d'aquests serveis, procurant així una **constant adaptació dels programes a les necessitats dels seus usuaris.**

Amb relació a la informació, formació i assessorament: per una banda, hi havia acord en **ampliar i aprofundir en algunes informacions i orientacions** que s'haurien de donar a les

persones nouvingudes: recursos locals i de la zona, habitatge, legalitat i estrangeria, llengua, societat, diversos serveis públics (sanitat, educació, etc.), recursos socio-culturals, orientació laboral (sense necessitat d'autorització de treball per accedir-hi).

També, en relació a la informació es proposava que aquesta incorporés una **vessant pràctica**, a més de la teòrica. Hi havia acord en el què ja recull el document de bases en relació a que **la informació hauria d'estar encaminada a garantir l'autonomia i el desenvolupament de la persona nouvinguda**.

S'apuntava que la **informació** que s'ha de donar des dels serveis d'acollida ha de ser **real i amb les especificitats necessàries de la persona que la rep**, això vol dir que caldria, no només informar dels serveis que existeixen, sinó dels drets d'accés a aquests serveis.

Pel què fa a la formació, es manifestava que caldria també **formar a les entitats**, entenent que aquestes exerceixen alguns serveis d'acollida i són sovint un punt de referència per a les persones nouvingudes.

- PRESTADORS DELS SERVEIS

Hi havia acord en la necessitat de disposar d'un **primer punt d'acollida a partir del qual es derivés a les persones als serveis i recursos existents segons les seves necessitats**. Alguns parlaven d'un punt semblant al 012 que hauria d'oferir una informació àmplia en temes d'interculturalitat i seria presencial a nivell local o de barri; altres proposaven la creació d'una oficina d'acollida, i finalment, també es valorava molt positivament la figura de l'agent d'acollida, en tant que exerceix aquesta tasca de primer contacte.

Amb relació al paper que hauria de jugar l'administració en el procés d'acollida es considerava que: d'una banda, **la Generalitat hauria de finançar, i oferir suport a les administracions locals amb formació i sensibilització**; i d'altra, **les administracions més properes serien les encarregades de desenvolupar els programes** específics en relació a la llengua, orientació laboral, etc.

En el cas de **les entitats**, es considerava que aquestes haurien de **vetllar per la realització dels serveis d'acollida, facilitant l'intercanvi amb les persones nouvingudes, i prestant també alguns serveis d'acollida** a través de convenis signats amb l'administració. Hi havia acord en apuntar i reconèixer la tasca realitzada per les entitats.

També s'assenyalava **el rol de les empreses en el procés d'acollida, complint la legalitat**, així com **prestant directament alguns serveis d'acollida** (formació lingüística, orientació laboral, etc.) als seus treballadors.

Finalment, val a dir que existia un ampli acord en considerar molt important **el treball conjunt i coordinat entre els diversos actors i agents implicats en l'acollida**. Es parlava de la necessitat del **funcionament en xarxa**, i es proposava la **creació d'un òrgan territorial**, un consell o un fòrum, format per diversos agents relacionats amb la immigració a cada municipi o territori determinat, amb l'objectiu de coordinar i prendre part en les decisions que afectin a la implementació dels serveis d'acollida als diversos territoris.

- PROFESSIONALS DE GESTIÓ DE LA DIVERSITAT

Hi havia acord en què els professionals que desenvolupen els serveis d'acollida haurien de tenir una **diversitat de perfils, provinents de l'àmbit social: educadors, assistents socials, mediadors, psicòlegs, intèrprets, assessors jurídics**, etc. En tot cas, s'apuntava la

necessitat de definir bé el rol de cada un d'ells, i també que aquests fossin coneixedors de l'entorn i tinguessin facilitat per relacionar-se amb les persones nouvingudes.

Es proposava la creació d'algunes noves titulacions universitàries específiques per a l'exercici de tasques professionals relacionades amb l'acollida, aquestes són: **tècnic en polítiques migratòries i tècnic en polítiques d'inclusió**.

Més enllà de la creació d'una nova titulació, també es proposava generar **més materials de formació per als professionals** i persones que intervenen en l'acollida i en la integració de persones nouvingudes. Així, hi havia **acord en considerar necessària una formació continuada dels professionals** dels serveis per a garantir un bon desenvolupament dels serveis.

- NOUS SERVEIS DE LES POLÍTIQUES D'IMMIGRACIÓ DE LA GENERALITAT

Tot i que l'oferta d'**informació** ja és un dels continguts bàsics que recull el document de bases de la Llei d'Acollida, es considerava molt important l'accés a la informació com a element que facilita la integració de les persones immigrades.

També l'**accés a una formació continuada de les persones nouvingudes** s'assenyalava molt útil com a eina d'integració en la societat.

En relació a l'**habitatge**, s'apuntava que caldria fer front als problemes d'habitatge de les persones immigrades, tot i que es destacava que actualment aquest problema és de difícil solució i que afecta a tota la població, no només als nouvinguts.

Per últim, es va apuntar la necessitat d'un **control de qualitat de les polítiques d'integració, amb l'objectiu de garantir una atenció de qualitat i igualitària** a arreu del territori. Aquest control es podria fer a través d'una avaluació periòdica, realitzada de manera conjunta per part de tots els agents implicats en la integració.

- ALTRES

En relació al **procés de debat de la llei**, alguns participants van expressar la necessitat de **requerir de temps per a la reflexió i el debat**, i també la necessitat d'**accedir amb més antelació al document de bases de la Llei d'Acollida**.

4. Buidat de les aportacions i els debats agrupats per àmbits temàtics

---

4.1 Buidat del Grup 1

Síntesi de les idees principals

- Amb relació a qui ha de tenir accés als serveis d'acollida, hi havia dues posicions. D'una banda, hi havia qui considerava que s'hauria de prioritzar el col·lectiu d'estrangers front altres col·lectius com els retornats o persones de la resta de l'Estat. D'una altra banda, els que creien que el servei d'acollida hauria d'estar obert a tothom: estrangers, retornats i persones de la resta de l'Estat que ho necessitin. S'especificaven dos col·lectius a tenir en compte: les persones que venen per reagrupació familiar i els treballadors contractats en origen que venen a treballar un temps limitat a Catalunya. Respecte el segon col·lectiu, hi havia qui considerava que no caldria un servei d'acollida, i hi havia, en canvi, qui valorava que, si bé no haurien de

rebre tots els serveis, si que seria important poder oferir un mínim d'informació. Per últim, hi havia acord en no limitar l'accés al servei a aquells que disposin d'empadronament.

- Pel que fa als continguts de la llei, es proposava la informació sobre els recursos locals i de la zona, així com el funcionament dels diferents sistemes públics com el sanitari, l'educatiu, el laboral, el sociocultural, el jurídic, etc. Caldria afegir informació sobre habitatge.
- També hi havia acord en valorar la importància dels continguts en temes legals i laborals, l'aprenentatge de la llengua i el coneixement de la societat catalana, que proposa el document de bases.
- Pel que fa a l'orientació laboral, es proposava un tipus de formació teòrica i pràctica i que no fos necessari tenir autorització de treball per accedir-hi.
- Pel que fa a la llengua, hi havia acord en potenciar el coneixement teòric i pràctic, tant de la llengua catalana com de la castellana. Es proposaven figures com els voluntaris lingüístics que podrien fer un bon acompanyament en les qüestions pràctiques del dia a dia, a l'hora que ensenyarien la llengua.
- També es proposava una formació en doble direcció: per a les persones nouvingudes en temes culturals i socials com els costums, les festes, les organitzacions socials, etc. que formen part de la societat d'acollida; i per a les persones autòctones entorn les costums, tradicions, llengües, etc. dels països d'origen de les persones nouvingudes.
- Amb relació a com s'hauria d'organitzar el servei, hi havia acord en disposar d'un primer punt d'acollida a partir del qual es derivés a les persones als serveis i recursos existents segons els seves necessitats. Aquest punt seria com el telèfon 012 que oferiria una informació àmplia en temes d'interculturalitat i seria presencial a nivell local o de barri.
- Amb relació al paper que hauria de jugar l'administració en el procés d'acollida es considerava que, d'una banda, la Generalitat hauria de finançar, i oferir suport a les administracions locals amb formació i sensibilització, i d'altra banda, les administracions més properes serien les encarregades de desenvolupar els programes de llengua, la mediació, la inserció laboral, etc. Els consells comarcals donarien suport als municipis més petits.
- Les entitats (associacions de veïns, etc.) haurien de tenir una funció de vetllar per a que es faci l'acollida i facilitar l'intercanvi amb les persones nouvingudes, tant explicant el funcionament i els costums del nostre entorn, com assegurant que els nouvinguts també poden mantenir la seva cultura. Les entitats podrien treballar a través de convenis signats amb l'administració.
- Les empreses també haurien de tenir un paper en l'acollida amb funcions com complir la legalitat i oferir formació lingüística i laboral als treballadors.
- Hi havia acord en valorar que no només cadascú ha de fer la seva tasca, sinó que hi ha d'haver coordinació entre tots, tant entre les diferents administracions, com entre les administracions i les entitats.
- Pel que fa als professionals necessaris per a fer una bona acollida, es proposaven professionals de l'àmbit social com educadors i assistents socials, mediadors, intèrprets, etc. que coneguin bé l'entorn i es puguin relacionar fàcilment amb les persones nouvingudes. També es proposava incloure assessors jurídics pels temes relacionats amb la llei d'estrangeria i els drets de les persones nouvingudes.

- Hi havia acord en la necessitat de crear una nova titulació de tècnic en polítiques migratòries. D'aquesta manera es podria unificar millor el tipus d'intervenció que es fa arreu del territori.
- Més enllà de la creació d'una nova titulació, també es proposava generar més materials de formació per als professionals i persones que intervenen en l'acollida i en la integració de persones nouvingudes. Es plantejava una formació continuada dels professionals dels serveis per a garantir una bona atenció.
- Per últim, es va apuntar la necessitat d'un control de qualitat de les polítiques d'integració per garantir la mateixa atenció a tot arreu. Aquest control es podria fer a través d'una avaluació conjunta per part de tots els agents implicats en la integració que s'anés fent periòdicament.

Buidat de les aportacions i debat

- Titulars del dret al servei de l'acollida

Tothom segons les seves necessitats.

- Tothom.
- Immigrant que arriba per primer cop al país (amb o sense papers) (interior o exterior de l'Estat).
- Tots els nouvinguts que ho necessitin.
- Beneficiaris de la reagrupació familiar.
- Treballadors contractats en origen per treballs de campanya.

Només els estrangers.

- Treure el punt de "persones catalanes retornades" (poden accedir als serveis socials normalitzats).

Debat: Hi havia dues posicions pel que fa a qui han de ser els titulars del servei d'acollida. D'una banda, hi havia qui considerava que s'hauria de prioritzar el col·lectiu d'estrangers front altres col·lectius com els retornats o persones de la resta de l'Estat que poden dirigir-se a un altre tipus de servei. Des d'aquesta concepció, s'entenia el servei d'acollida com un servei especialitzat i no un servei general per a tothom. D'una altra banda, hi havia qui considerava que el servei d'acollida ha d'estar obert a tothom: estrangers, retornats i persones de la resta de l'Estat que ho necessitin. Des d'aquesta posició es concebia un servei adaptat a les necessitats diverses de les persones. També s'explicitaven dos col·lectius que cal tenir en compte a l'hora de dissenyar el servei com són les persones que venen per reagrupació familiar i els treballadors contractats en origen que venen a treballar un temps limitat a Catalunya. Respecte el segon col·lectiu, hi havia qui considerava que donat que venen pocs mesos no caldria un servei d'acollida, i hi havia, en canvi qui considerava, que si bé no haurien de rebre tots els serveis (cursos d'aprenentatge de la llengua, etc.), si que seria important poder oferir un mínim d'informació, per exemple com tramitar la targeta sanitària, etc.

Que l'empadronament no sigui un requisit per accedir al servei.

- Eliminar el punt on es requereix l'empadronament per ser titulars a l'accés a la llei. Tots els qui arriben han de tenir dret.

Debat: Hi havia acord en no limitar l'accés al servei a aquells que disposin d'empadronament.

- Continguts de l'acollida

Informació sobre els recursos i el funcionament de diferents àmbits.

- Entorn sanitari, entorn educatiu, entorn laboral, entorn sociocultural, entorn jurídic, entorn institucional, persones adultes, habitatge, vulnerables i menors.
- Informació sobre recursos de la zona (educació, sanitat, prestacions socials, etc.)
- Coneixement dels recursos locals que existeixen.
- Comunicació (llengües), orientació (laboral, social, assistencial...), treball, allotjament.

Debat: Hi havia acord en considerar com un contingut molt important de la llei, la informació sobre els recursos locals i de la zona, així com el funcionament dels diferents sistemes públics com el sanitari, l'educatiu, el laboral, el sociocultural, el jurídic, etc. També es va proposar afegir informació sobre habitatge.

Assessorament legal en estrangeria i orientació laboral.

- Assessorament sobre la situació legal en temes d'estrangeria.
- Orientació i inserció laboral.

Debat: Hi havia acord en valorar la importància dels continguts en temes legals i laborals, que proposa el document de bases. Pel que fa a l'orientació laboral, es comentava que sigui un tipus de formació teòrica i pràctica i que no sigui necessari tenir papers. Es va assenyalar el cas de les dones que venen per reagrupació familiar i que no poden accedir als cursos de formació perquè no disposen d'autorització per a treballar.

Aprenentatge de la llengua.

- Llengua.
- Llengua: no només catalana, s'ha de poder fer l'opció.
- Aprenentatge pràctic de la llengua.

Debat: La llengua era un altre dels aspectes que es considerava clau en l'acollida. Hi havia acord en potenciar el coneixement, tant de la llengua catalana com de la castellana, i també es posava molt èmfasi en que fos un aprenentatge pràctic. En aquest sentit, es proposaven figures com els voluntaris lingüístics que poden fer un bon acompanyament en les qüestions pràctiques del dia a dia, a l'hora que ensenyen la llengua.

Formació sociocultural de les persones nouvingudes.

- Integració cultural.

Debat: Hi havia acord en que cal que les persones nouvingudes es formin en temes culturals i socials com els costums, les festes, les organitzacions socials, etc. que formen part de la societat d'acollida.

Formació de les persones autòctones.

- Sensibilització de la població autòctona (coneixement de la cultura i religió dels nouvinguts).

Debat: Hi havia acord en que la formació s'ha de dirigir també a les persones autòctones potenciant el coneixement de les costums, tradicions, llengües, etc. dels països d'origen de les persones nouvingudes. Així s'entenia l'acollida com un procés que s'ha d'enfocar en doble direcció.

012 presencial i intercultural.

- Punt d'informació i derivació.

Debat: Hi havia acord en la proposta d'organitzar un primer punt d'acollida a partir del qual es derivés a les persones als serveis i recursos segons els seves necessitats. Es va comentar que aquest punt seria com un 012 que disposaria d'una informació àmplia en temes d'interculturalitat i seria presencial a nivell local o de barri.

- Prestadors dels serveis

Administració: Generalitat, Consells Comarcals i Ajuntaments.

- Generalitat: finançament, programes sensibilització, formació als professionals dels sectors públics i privats.
- Consells Comarcals/ Ajuntaments: cursos de llengua, mediadors (interculturals, conflictes...), plans locals a la població, programes inserció laboral, informació serveis socials.

Debat: Es considerava que les administracions han de tenir diferents papers en l'acollida. Per una banda, la Generalitat hauria de finançar, i oferir suport a les administracions locals amb formació i sensibilització, i d'altra banda, les administracions més properes serien les encarregades de desenvolupar els programes de llengua, mediació, inserció laboral, etc. Es va comentar el problema dels municipis petits que moltes vegades no tenen l'estructura necessària pel que fa a serveis ni entitats per a fer acollida i en canvi, són municipis on hi ha molta població immigrada. En aquests casos, es va apuntar que haurien de ser els consells comarcals els qui donessin resposta, tot i que es comentava que no sempre és així.

Les entitats.

- Entitats: manteniment de la cultura dels nouvinguts, vetllar pel compliment de l'acollida, explicació de normes/ costums de la zona.
- Les AAVV com a entitats participants.

Debat: Es considerava que, les entitats han de tenir una funció de vetllar per a que es faci l'acollida i facilitar l'intercanvi amb les persones nouvingudes, tant explicant el funcionament i els costums del nostre entorn, com assegurant que els nouvinguts també poden mantenir la seva cultura. S'assenyalava les associacions de veïns com entitats que haurien de facilitar

aquest intercanvi. Per últim, es proposava que les entitats treballin a través de convenis signats amb l'administració per a assegurar que puguin fer la seva tasca.

Les empreses.

- Empreses: assegurar i complir legalitat, informació de l'estructura i funcionament de l'empresa i funcionament de com es treballa al nostre país (convenis, horaris,...), cursos de llengua, cursos de formació professional i reciclatge, formació en origen.

Debat: Es valorava que les empreses també han de tenir un paper en l'acollida amb funcions com complir la legalitat i oferir formació lingüística i laboral als treballadors.

Coordinació entre tots els agents implicats en l'acollida.

- Generalitat (proporcionar recursos, medis...), Ajuntament (vivenda, assistència sanitària i/o social), entitats (cíviques, de veïns, culturals, voluntariat...).
- Bona coordinació entre totes les entitats i entre aquestes i les administracions. I també entre empreses.

Debat: Hi havia acord en valorar que no només cadascú ha de fer la seva tasca, sinó que hi ha d'haver coordinació entre tots, tant entre les diferents administracions, com entre les administracions i les entitats.

- Professionals de gestió de la diversitat

Professionals de l'àmbit social i la mediació.

- Coneixement de l'entorn.
- Mediadors, educadors, etc.
- Mediadors, intèrpret, assistents socials, educadors socials, referents propis.

Debat: Hi havia acord en valorar que les tasques d'acollida les han de realitzar professionals de l'àmbit social com educadors i assistents socials, mediadors, intèrprets, etc. que coneguin bé l'entorn i es puguin relacionar fàcilment amb les persones nouvingudes.

Professionals de l'àmbit jurídic.

- Incloure assessors jurídics dins dels professionals d'acollida.

Debat: A més dels professionals de l'àmbit social, també es proposava incloure assessors jurídics pels temes relacionats amb la llei d'estrangeria i els drets de les persones nouvingudes.

Crear una nova titulació.

- Crear una nova titulació reconeguda com a tècnic en polítiques migratòries.

Debat: Hi havia acord en la necessitat de crear una nova titulació de tècnic en polítiques migratòries. D'aquesta manera es podria unificar millor el tipus d'intervenció que es fa arreu del territori.

Unificar els materials de formació.

- Més formació: materials i metodologies comuns.

Debat: Més enllà de la creació d'una nova titulació, també es proposava crear més materials de formació per als professionals i persones que intervenen en l'acollida i en general, en la integració de persones nouvingudes. Es considerava important unificar aquests materials per a tenir una base comuna.

- Nous serveis de les polítiques d'immigració de la Generalitat

Formació intercultural.

- Formació de professionals, formació continuada, formació intercultural.

Debat: Hi havia acord en que la formació no només és necessària en el moment inicial d'acollida, sinó, en tot el procés d'integració que requereix de diferents recursos i serveis. La formació continuada dels professionals d'aquests serveis és bàsica per a garantir una bona atenció.

Avaluació de les polítiques d'integració.

Debat: Es va parlar de la necessitat d'un control de qualitat de les polítiques d'integració per garantir la mateixa atenció a tot arreu. Aquest control es podria fer a través d'una avaluació conjunta per part de tots els agents implicats en la integració que s'anés fent periòdicament.

4.2. Buidat del Grup 2

Síntesi de les idees principals

- Pel què fa al tema de qui hauria de tenir accés als serveis d'acollida, l'opinió dels participants estava dividida. Una mica més de la meitat dels participants del grup expressava que tota persona que arribés a Catalunya, ja fos provinent d'un país estranger, com de la resta de l'Estat Espanyol, és a dir, d'una altra comunitat autònoma, havia de tenir dret a disposar dels serveis d'acollida. S'argumentava que, tot i que existeixen cultures més semblants i properes a la catalana que d'altres que se n'allunyen i es diferencien en un major grau, existeixen certes especificitats en la llengua, la legislació i la cultura de Catalunya que fan que valgui la pena que tothom de fora de Catalunya, pugui accedir als serveis d'acollida.
- En el sentit contrari, alguns participants expressaven que només els nouvinguts estrangers i que manifestessin voluntat per residir a Catalunya, havien de tenir accés als serveis d'acollida. Així, s'entenia que els nouvinguts de la resta de l'Estat Espanyol compartien una cultura, i un estil de vida similar al de Catalunya; i que els retornats, pel fet d'haver viscut durant algun temps a Catalunya, ja en podien conèixer la llengua, la legislació, etc...Pel què fa a aquests últims, es considerava que haurien de gaudir d'uns altres tipus de programes i serveis per a la seva adaptació a Catalunya, contemplant-ne la especificitat de retornats.
- Tot i el desacord en el punt anterior, es va generar consens entorn a la idea que caldria que l'empadronament no fos un requisit necessari per accedir als serveis d'acollida.

S'argumentava que, si per qüestions legals, l'empadronament ha de ser un requisit per l'accés als serveis d'acollida, cal facilitar al màxim aquest tràmit o preveure la situació temporal mentre els nous arriben a Catalunya i no es pot fer efectiu el seu empadronament.

- Pel que fa als continguts de la llei d'acollida, hi havia acord en que caldria ampliar i aprofundir la informació i l'assessorament en els diversos temes. Sobretot s'apuntava que la informació hauria d'estar encaminada a garantir l'autonomia i el desenvolupament de la persona immigrada. També hi havia acord en considerar que la informació que s'hauria donar des dels serveis d'acollida ha de ser real i amb les especificitats necessàries de la persona que la rep, això vol dir que caldria, no només informar dels serveis que existeixen, sinó dels drets d'accés a aquests serveis.
- Vinculat al punt anterior s'expressava que caldria que els serveis d'acollida es dotessin de mecanismes de detecció de les necessitats de les persones que fan ús d'aquests serveis, procurant així una constant adaptació dels serveis a les necessitats dels seus usuaris.
- Hi havia acord en que els serveis i programes que recull la llei haurien d'estar orientats, per una banda, a les persones que arriben, però per altra també a la societat d'acollida, en aquest cas, Catalunya.
- Hi havia consens en valorar la formació com un element molt important que ha de permetre a les persones novingudes una més fàcil adaptació a la societat d'arribada, i també l'accés al món laboral. S'apuntava que, a part de la formació directa a les persones novingudes, la llei també hauria de procurar garantir una formació a les entitats que treballen amb immigrants, ja que sovint són aquestes les prestadores dels serveis d'acollida.
- En l'àmbit de qui ha de fer que, es valorava molt positivament la tasca dels agents d'acollida i l'existència d'oficines d'acollida, en tant que són els encarregats d'informar i orientar a la persona novinguda i dirigir-la a altres serveis. Per altra banda, però, s'expressava que aquests serveis especialitzats són només per a la primera acollida, ja que per a la prestació de la resta de serveis s'hauria de tendir a la normalització.
- Existia acord en la importància de que el treball dels diversos actors i agents implicats es realitzi de manera coordinada i en xarxa. També es proposava la creació d'un òrgan, un consell o un fòrum, format per diversos agents relacionats amb la immigració, amb l'objectiu d'implementar els serveis d'acollida als diversos territoris. Aquests òrgans, que existirien a diversos territoris de Catalunya, tindrien un contacte més directe amb la realitat del municipi i podrien adaptar millor els serveis que recull la llei d'acollida.
- Amb relació als professionals, hi havia acord en la necessitat de que els serveis d'acollida s'exerceixin per professionals amb perfils diversos, però amb rols ben definits (educadors socials, treballadors socials, psicòlegs, traductors, mediadors)
- També es reiterava la importància de reconèixer la tasca de professionals realitzada en el marc de les entitats, i s'apuntava la formació en polítiques d'inclusió dels professionals que treballin amb temes d'immigració.
- Com a altres elements necessaris per a la integració de les persones immigrades, es valorava l'accés a la informació (especialment la que té relació amb les necessitats bàsiques i tot els serveis públics), i sobretot la garantia d'una formació continuada, com a eina per ascendir econòmicament i d'integració en la societat d'acollida.

- S'apuntava que caldria fer front als problemes d'habitatge de les persones immigrades, tot i que s'argumentava que actualment aquest problema afecta a tota la població, no només als nouvinguts.
- Finalment, en relació al procés de debat de la llei, alguns participants van expressar el seu descontentament per la manca de temps per a la reflexió i el debat, i també per no haver pogut accedir amb més antelació al document de bases de la Llei d'Acollida.

Buidat de les aportacions i debat

- Titulars del dret al servei de l'acollida

Tots els nous veïns, nouvinguts, a Catalunya.

- Tota persona que arribi nouvinguda a la població.
- Totes les persones que no són de Catalunya (per exemple, nouvinguts estrangers, d'altres comunitats o d'Europa, i immigrants), tant interns com externs.

Debat: En relació a qui hauria de tenir accés als serveis d'acollida, l'opinió dels participants estava dividida. Una mica més de la meitat dels participants del grup expressava que tota persona que arribés a Catalunya, ja fos provinent d'un país estranger, com de la resta de l'Estat Espanyol, és a dir, d'una altra comunitat autònoma, havia de tenir dret a disposar dels serveis d'acollida. S'argumentava que, tot i que existeixen cultures més semblants i properes a la catalana que d'altres que se n'allunyen i es diferencien en un major grau d'elements, existeixen certes especificitats en la llengua, la legislació i la cultura de Catalunya que fan que valgui la pena que tothom de fora de Catalunya, pugui accedir als serveis d'acollida.

Tots els nouvinguts estrangers.

- Tots els estrangers que vinguin a Catalunya i vulguin residir un temps, o per sempre, a Catalunya.

Debat: Per altra banda, alguns participants manifestaven que havien de tenir accés als serveis d'acollida només els nouvinguts amb nacionalitat estrangera, entenent que els nouvinguts de la resta de l'Estat Espanyol compartien una cultura, i un estil de vida similar al de Catalunya; i que els retornats, pel fet d'haver viscut durant algun temps a Catalunya, ja en podien conèixer la llengua, la legislació, etc...Pel què fa a retornats, es considerava que haurien de gaudir d'uns altres tipus de programes i serveis per a la seva adaptació a Catalunya, contemplant-ne la seva especificitat.

Que no sigui necessari l'empadronament.

- Si es necessita l'empadronament cal pensar amb el pas previ, perquè actualment hi ha molts problemes per a l'empadronament.

Debat: Tot i el desacord en els punts anteriors, hi havia acord de tots els participants en què caldria que l'empadronament no fos un requisit necessari per accedir als serveis d'acollida. S'argumentava que, si per qüestions legals, l'empadronament ha de ser un requisit per l'accés als serveis d'acollida, cal facilitar al màxim aquest tràmit o preveure la situació temporal en què els nouvinguts arriben a Catalunya i el seu empadronament. En relació a aquest punt, s'exemplificaven diversos casos i situacions en què els nouvinguts tenen moltes traves per a empadronar-se.

- Continguts de l'acollida

Ampliar la informació i l'assessorament sobre diversos àmbits: jurídics, educatius, entorn, de convivència, etc. amb l'objectiu de garantir l'autonomia de les persones.

- Informació/ Assessorament.
- Llengua catalana/ castellana.
- Formació ocupacional /laboral.
- Coneixement entorn laboral/empresarial.
- Orientació i informació.
- Donar a conèixer serveis i recursos existents.
- Assessorament de lleis del nostre país.
- Informació sobre els drets d'accés als serveis.
- Informació (per l'autonomia): Laboral, llei d'estrangeria, drets i deures, aspectes de convivència, tràmits administratius, sanitat, educació, oportunitats i igualtat dones, etc.

Debat: Hi havia acord en ampliar i aprofundir en la informació i l'assessorament en els diversos temes. Sobretot s'apuntava que aquesta informació ha de permetre que la persona nouvinguda adquireixi autonomia en el país d'arribada. En aquest sentit, a part de la informació teòrica, es parlava de donar algunes eines per tal de què el nouvingut es pugui desenvolupar en el context d'una nova societat. També hi havia acord en considerar que la informació que s'ha donat des dels serveis d'acollida ha de ser real i no pot ser només generalista, sinó que s'ha d'orientar a la persona que la rep. Això vol dir, per exemple, que cal, no només informar dels serveis que existeixen, sinó també dels drets d'accés a aquests serveis.

Detectar les necessitats de les persones acollides i adaptar els serveis a aquestes necessitats.

- Detecció necessitats.

Debat: Molt vinculat al punt anterior s'expressava que cal que els serveis d'acollida es dotin de mecanismes de detecció de les necessitats de les persones que fan ús d'aquests serveis. Cal que els serveis es puguin adaptar a les necessitats dels seu usuaris.

La llei hauria d'incloure serveis per a l'acomodació mútua i bidireccional.

- Bidireccional.

Debat: Hi havia acord en què els serveis i programes que recull la Llei han d'estar orientats, per una banda, a les persones que arriben, però per altra també a la societat d'acollida, en aquesta cas, Catalunya.

Garantir una formació.

- Formació: millora feina.
- Formació contínua de les entitats d'immigrants.

Debat: Hi havia acord en valorar la formació com un element molt important per tal de permetre a les persones nouvingudes una més fàcil adaptació a la societat d'arribada, i també l'accés al món laboral. S'apuntava que, a part de la formació directa a les persones nouvingudes, la llei també hauria de procurar garantir una formació a les entitats que treballen amb immigrants, ja que sovint són aquestes les prestadores dels serveis d'acollida.

- Prestadors dels serveis

Primers serveis d'acollida: l'agent d'acollida / oficina municipal d'acollida.

- Implicar i crear una oficina d'acollida on els que acaben d'arribar es puguin informar.
- Empadronament i informació: Ajuntament. Primera acollida: Càritas, CAP, educació,...
- Agent d'acollida: informació, assessorament i derivació.

Debat: Es valorava molt la tasca dels agents d'acollida i l'existència d'oficines d'acollida, en tant que són els encarregats d'informar i orientar a la persona nouvinguda i dirigir-la a altres serveis. Per altra banda, però, s'expressava que aquests serveis especialitzats són només per a la primera acollida, ja que per a la prestació de la resta de serveis s'ha de tendir a la normalització.

Creació d'un òrgan format per l'administració municipal i els agents relacionats amb la immigració i l'acollida per tal de dissenyar la implementació de la llei als diversos territoris.

- Des de l'administració municipal, obrir un "fòrum de concertació" sobre la integració.
- Consell d'immigració (administració local, sindicats, entitats, etc)
- Treball en xarxa.

Debat: Acord en la importància de què el treball dels diversos actors i agents implicats es realitzi de manera coordinada i en xarxa. També es proposava la creació d'un òrgan, un Consell o un Fòrum, format per diversos agents relacionats amb la immigració i que s'encarregui d'implementar els serveis d'acollida als diversos territoris. Aquests òrgans, que existirien a diversos territoris de Catalunya, tindrien un contacte més directe amb la realitat del municipi i podrien adaptar millor els serveis que recull la Llei d'Acollida.

- Professionals de gestió de la diversitat

Necessitat de diversos professionals, amb rols diferenciats i definits.

- Professionals: educadors socials, treballadors socials, psicòlegs, traductors, mediadors.
- L'administració (regulació), entitats i associacions que treballen sobre immigració, mediadors socio-culturals.

Debat: Hi havia acord en la necessitat de què els serveis d'acollida s'exerceixin per professionals amb perfils diversos. També s>alertava de la confusió i la barreja de rols que actualment existeix entre varis professionals, per exemple, entre els traductors i els mediadors.

Formació i reconeixement a les entitats.

- Persones sensibilitzades amb el fenomen migratori.

Debat: En tant que les associacions o entitats d'immigrants o que treballen amb aquests col·lectius són prestadores de serveis d'acollida, cal garantir una formació dels professionals que hi treballen. A més, també s'expressava que cal reconèixer la tasca dels professionals o voluntaris de les entitats.

Formació en polítiques d'inclusió.

- Formades en polítiques d'inclusió

- Nous serveis de les polítiques d'immigració de la Generalitat

Formació.

- Formació.
- Ensenyament.

Debat: La formació, entesa en sentit ampli, tant l'ensenyament escolar com la formació orientada a la feina, com a eina per ascendir econòmicament i d'integració en la societat d'acollida. En aquest punt també s'apuntava la necessitat de garantir l'homologació de títols expedits a centres d'ensenyament i universitats estrangeres.

Informació en relació a tots els serveis i necessitats.

- Sanitat, assessorament legal i laboral, ensenyament.
- Informació (sanitat, educació, laboral).

Debat: Es considerava bàsic per a la integració de les persones immigrades que aquestes poguessin tenir accés i disposar de tot tipus d'informació en relació a les seves necessitats i serveis públics que s'ofereixen.

Regular l'habitatge.

- Regular la vivenda (màxim de persones vivint en un pis).

Debat: S'apuntava que caldria fer front als problemes d'habitatge als que han de fer front les persones immigrades quan arriben a Catalunya; tot i que també s'argumentava que actualment aquest problema afecta a tota la població, i sembla de difícil solució...

- Altres

En relació al procés de debat de la llei amb les entitats, manca de temps.

- Poc temps.

Debat: Alguns/es participants van expressar el seu descontentament per la manca de temps per la reflexió i el debat, i també per no haver pogut accedir amb més antelació al document de bases de la Llei d'Acollida, objecte de debat de la sessió.

5. Participants

El taller va comptar amb l'assistència de 48 persones, que hi van participar en representació de 29 entitats:

Acció Social per les Dones Immigrades
Asamblea de Jóvenes de Dios del Ministerio de Madureira
Asociación Árabes por la Paz
Asociación de Rumanos de Alcarràs
Asociación de Uruguayos en Lleida y Provincia
Asociación Unión de Emigrantes Kawral
Associació Aberroes-Watani
Associació d'Africans d'Alguaire
Associació Cultural Sant Gaietà
Associació de Romanesos d'Alguaire
Associació d'Immigrants Malienses -Bikandi
Associació Reintegra
Càrites Diocesana de Lleida
CGT
Col·lectiu d'Iniciatives Juvenils contra l'Atur
Comunidad Igbo Nigeriana
Creu Roja de Lleida
Creu Roja Noguera
Creu Roja Pla d'Urgell
Fed. d'Assoc. de Pares i Mares d'Alumnes d'Ensenyament Secundari de Catalunya
Federació de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya
Federació d'Hosteleria de Lleida
Fundació Social St. Ignasi de Loiola (Prograna Arrels)
Iniciativa Integración Social y Desarrollo Solidario
Lleida Solidària-MPDL
Pagesos Solidaris
PIMEC
Unió de Pagesos
Unión de la Comunidad Senegalesa